

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Summa de casibus conscientiae

Astesanus <de Ast>

Venedig, 18.III.1478

Isti sunt tituli tercij libri qui est de contractibus communibus

[urn:nbn:de:bsz:31-310618](#)

<i>C</i> isti sunt tituli tertij libri q̄ ē de ḥcībus ꝑmūnībus.	i.
De appropriatione rerum.	ii.
De p̄scriptione.	iii.
De tractibus in omni.	iv.
De obligatione & stipulatione.	v.
De renūciātōe bñficior̄ iuris.	vi.
De pactis.	vii.
De transfactione.	viii.
De emptione & venditione.	ix.
De permutatione.	x.
De mutuo.	xii.
De vñtra.	xiii.
De societatis tractu.	xv.
De pignorib⁹.	xvi.
De locato & condicō.	xvii.
De emphiteosi.	xviii.
De pmodato.	xix.
De deposito.	xx.
De feudis.	xxi.
De solutionib⁹.	xxii.
De conationib⁹ inter viros.	xxiii.
De conationib⁹ cā mortis.	xxiv.
De legatis.	xxv.
De fidēcōmissis.	xxvi.
De hereditate.	xxvii.
De heredis institutione.	xxviii.
De substitutionib⁹.	xxix.
Qui testari possunt.	xxx.
De testamentis.	xxxi.
De prudentiis testium.	xxxii.
De testibus testamentoꝝ.	xxxiii.
De testamento in scriptis.	xxxiv.
De testamento ceci.	xxxv.
De causis quibus testamētū inutile redditur vel rumpitur.	xxxvi.
De codicillis.	xxxvii.
De successionib⁹ ab intestato.	xxxviii.
Ad quid heres teneatur.	xxxix.
De suffragis defunctor̄.	xxxx.
De orationib⁹ extitū tā in patria q̄s in purgatorio.	xxxxi.
De ḥcī p̄carī q̄re in li. vi. ti. xxxvii.	

Incipit liber 3° de approbatōe rex. ti. i.

Iuris per

de grām duab⁹ p̄tibus
būius sūme sc̄ p̄ma d̄
p̄ceptis. & 2^a de vñtūb⁹
& vñtis. restat p̄sequi
tertiā p̄tē cīnsdē de ḥcī
bus & voluntatib⁹ vñtis. Et q̄ in q̄būsdā
ḥcīb⁹ & voluntatib⁹ vñtis transferit rex
dñia. que quidē trāsferri nō possent inste
si nō cēnt distīcta & approbatā. ideo p̄mo
p̄siderandū ē de rex approbatōe. Et circa
hāc querunt plura. s. vñtū possēsso rerum
exteriorō sit homini naturalis. B̄oq̄ sic. ut
os̄dit p̄bs p̄ politicoꝝ. p̄ h̄ q̄ impfectiora
sunt p̄ter p̄fectiora. b̄i⁹ enim exteriora soli
deo subiacēt quātū ad suā naturā. quia ci
soli oia ad nutrī obediunt. s. quanti ad usū
h̄z homo naturale dñiū coꝝ. q̄ p̄ rōneꝝ &
voluntatē eis quās. p̄pter se factis vñt p̄t
ad suā vñlilitatē. vñt h̄ dñiū quenit homini
fīm rōem in qua dei imago p̄sistit. qđ bene
os̄dit ḡn. i. Haciamus boiem ad ima. &
fīl. no. & p̄fīst p̄scib⁹ maris r̄. Utrū
rex dñia in statu inōcētīe fūsſent distīcta
B̄o fīm scottī. 4. dī. 15. q. 2. ar. 1. q̄ non. imo
erit ꝑmūnia. & fīm legē nature. ut patet p̄
illud quod dī. 8. c. i. Iure vñ nature sūt
oib⁹ oia ꝑmūnia. & iz. q. i. dilectissimis.
Et fīm legē dñi sapientis greci. vñ dī. 8. quo
im̄. & ē dēm ang. sup. 3o. Iure inḡ dño
dñi ē terra & plenitudo ei⁹. Iure vñ huma
no dīcī. hec domus est mea r̄. Ratio aut̄
būius est dupler. vñtū rex enī ita p̄petere
d̄z hoib⁹ fīm rectā rōneꝝ sicut p̄gruit ad
pacifīcā ꝑueratōe & necessariā sustētati
onē. In statu aut̄ inōcentie ꝑmūnis vñtū
rex sine distīcta dñioꝝ magis valuīs
ad vñtūq. q̄ tunc nullus occupasset qđ
alteri necessariū fūsīs. s. qđ quilib⁹ primo
sibi necessariū ad vñtū occupasset. hoc ad
vñtū babūisset. hoc etiā mō tunc magi ad
sustētationē vñtū rex cōis suffecisset q̄s si
p̄ approbatōe vñtū facīt alīs vñtū p̄clu
sus fūsīset. Hec scot⁹ ibidē. Utū p̄ceptū
illud. s. ce babēdo oia cōia adhuc maneat
ita q̄ nulli rē aliquā p̄mū possidere liceat
B̄oq̄ nō. s. est post lapsū renocatū. quin
imo dīcī ang. de heresi⁹. q̄ sunt alīq̄ be
reici qui se vocāt aplicos ex hoc q̄ p̄tēt
nullā spēm babēre eos q̄ vñtēbis rebus
quibus ipsi carent. s. ꝑngib⁹ & aliquib⁹
possēsionib⁹ q̄s. p̄p̄tēs. Est aut̄ post lapsū

p